

شڪو ڪي منزل

عبدالهادي (باور)

ڪال: ۱۳۹ لمريز Ketabton.com

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:

شگوکي منزل

ليکوال:

عبدالهادي (باور)

ديزاين:

نظيف الله (همدرد)

چاپ نېټه:

۱۳۹۶ لمريز کال

چاپ شمېر:

۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ ټول حقوق د ليکوال سره خوندي دي.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د مطالبو لړليک

- 1 شگو کي منزل
- 6 سريزه
- 9 حمد
- 10 نعت
- 11 د مينې وفا
- 13 سترافغان
- 14 پښتني نجلۍ
- 16 زړه کي د آسيا
- 17 آزار مه وړه
- 18 آسمانه
- 19 بل ته کړې سمې
- 20 بوړه مور
- 21 بي له مشره
- 22 ايمان
- 24 وطنه
- 26 همت لرو
- 27 کهکشان
- 28 سپرلي
- 29 توړې زلفې
- 30 قلم د ذهن
- 31 هسکه ټيټه

- 33 سپيني اوبنکي
- 34 پښتانه
- 36 تصور د اغيار
- 37 زندگي د ملنگانو
- 38 سبانه راخي
- 39 با ايمان ده
- 40 گران وطنه
- 42 شهیده
- 43 سوله
- 44 تري پتېرم
- 45 ولاړي
- 46 دستار د معارف
- 47 کسوف
- 48 در دانه
- 50 انډوخر
- 51 حُسن د حسين
- 52 خسوف
- 53 حُمکه شوه شاره
- 54 تنيري آسمان
- 55 خيالي نښتر
- 56 د زړه انځور
- 58 تابوت

- 60 د حُسن بنې
- 61 سترقاتلان
- 62 مه ژاړه
- 63 طبيبه
- 64 د فتنو کړۍ
- 65 فساد
- 66 مات زړه
- 67 محصلين
- 68 نوبهار
- 70 تور توپان
- 71 بيرغونه
- 73 راډيوگانې
- 74 ډغري
- 75 شپېلۍ
- 76 د همکارۍ لاسونه
- 77 بشپړا مه وړه
- 78 سپين زړه
- 79 گرځم په هرکلي
- 81 کچه مار
- 82 په علم ودان
- 84 روژه
- 86 دهقانه

- 87 رڻا اخلم
- 88 رنڄ د جهل
- 90 غمجن زړه
- 91 په ځمکه کې
- 92 خوار ځپلی حقيقت
- 94 گل جهان
- 95 تقدير
- 96 ناکس مطرب
- 97 علم
- 99 عينکې
- 100..... لوی جنت دی
- 101..... په جگو غرو
- 102..... ښوونکيه
- 103..... کرکت
- 104..... کډه د هيلو
- 105..... بي نمازه
- 106..... په ماتم وينم
- 107..... حقوق د ټول بشر
- 108..... د غره مني خبرې
- 109..... رشوت خوره
- 110..... موري
- 111..... تعصب

- 112..... تور لحد
- 114..... مړ له کاره شوې
- 115..... اختر
- 116..... وطن
- 117..... لوی سرونه
- 118..... ځوان یمه
- 119..... پښتون
- 120..... کونجی
- 123..... هوښیار وگړي
- 124..... دردونه
- 125..... مستي د ریحان
- 126..... درنه ځمه
- 128..... ای زما بیرغه
- 129..... معمی

شگوکې مزل

دغه کتاب چې په (شگوکې مزل) ښکلی او هنري نوم ور باندې اېښودل شوی، د ښاغلي عبدالهادي باور د شعرونو لومړۍ ټولګه ده چې د نوموړي یو شمېر شعري ټوټې او غزلونه یې په خپلو پاڼو کې را اخیستي دي. له ټولو څخه د مخه قدر من باور صیب ته د دې ټولګې د بشپړولو او چاپ ته د برابرولو له امله مبارکي وایم. دغه اثر د پښتو ادب په ځلیدونکي آسمان کې یو داسې نوی ستوری دی چې د شوخو پلوشو په ورېښمینه ژبه د شعر او ادب له مینه والو سره د زړه خواله کوي. همدارنګه د ښاغلي باور صیب هڅې د قدر وړ ګڼم چې خپل نیت پرک شعرونه یې په یوه ټولګه کې را غونډ کړي او خپل ولس ته یې د خپلو لوړو هیلو او ارمانونو په جامه کې ډالۍ کړي دي. د دې اثر شعرونه چې هر یو ځانګړی عنوان لري، د ښاغلي باور صیب د فکر زیرنده دي چې د بل هر سوله پال او دردېدلي افغان شاعر په څېر یې په خپلو هنري لیکنو کې ګران افغانستان ته د سولې د راتګ ارمان کړی، په جګړه او تاوتریخوالي یې بد ویلي، روانې نادودې یې غندلي

او افغانان يې يووالي، ورورگلوۍ او د تعليم په زېور سمبال کېدو ته را بللي دي. له بلې خوا په دې کې شک نشته چې کابو څلوېښت کاله زمور گران هېواد افغانستان د بې رحمه جگړو د اور په لمبو کې سوزي او د پرديو نظرياتو پر بنسټ له وړانکارو تحميلي جگړو او شخړو سره مخ دی. زما په اند د دې ټولو ناخوالو لومړۍ درجه مسووليت هغو پلورل شوو عناصرو او جنګي ډلو ته متوجه دی چې په افغانستان کې د سترې غميزې بنسټ اېښودونکي گڼل کېږي، لا هم خپلو شومو اعمالو ته تر مختلفو عنوانونو لاندې دوام ورکوي او زمور وگړي يې له سترې بدبختۍ سره مخ کړي دي. په دويمه درجه کې زمور عام ولس مسووليت لري چې ټول په گډه د سولې، يووالي، تعليم او پرمختګ تر چتر لاندې سره را ټول شي، جگړه مارو ته منفي ځواب ورکړي او خپل هېواد د روانو ستونزو، کرکو او بدبختيو له گرداب څخه د نجات ساحل ته و باسي. د دې خبرې يادونه ضروري ده چې په نړۍ کې هره ستونزه حل لري، د افغانستان ستونزه به هم هرو مرو حل کېږي او زمور هېواد به له وړانيو څخه نجات مومي. نو

افغانان بايد روانه كشاله په داسې توگه حل كړي چې زموږ د وگړو يووالی، عزت او د هېواد نېكمرغي او هر اړخيز پرمختگ پكې خوندي وي. په دې لاره كې هر دردېدلی او كړېدلی افغان هڅه كوي چې خپل ولس ته د مينې، سولې، يووالي، تعليم او وروړكلوی پيغامونه ورسوي او افغانان د عامه پوهاوي له لارې د خپل هېواد آبادی او له روانو جگړو څخه د بيزاری په بهير كې د گډون لپاره و هڅوي. باور صيب چې په خپله شعري ټولگه كې كوم مطالب را غونډ كړي له هغو څخه په ډاگه څرگنديږي چې نوموړی د افغانستان د وگړو او ځوان كهول لپاره تعليم غواړي، سوله غواړي، د نظام اساسي اصلاح غواړي، له هر ډول فساد سره مبارزه غواړي، يووالی غواړي او د هېواد آبادي، ترقي او پرمختگ يې ستره موخه ده. د باور صيب په شعرونو كې داسې مطالب هم موندل كېږي چې د افغانانو صفت پكې شوی دی چې دا ښه كار دی ځكه موږ په خپله ټولنه كې هرو مرو داسې گلالي خلك لرو چې په حسنه صفاتو سمبال دي او بايد د ښو يادونه يې و شي. زما په نظر زموږ د ټولني شاعران او ليكوالان بايد د ټولني د

روانو واقعیتونو په هینداره کې د خپل ولس د ښو او بدو یادونه وکړي، په دې برخه کې موازنه و ساتي. زما په اند اوسنی عصر د علم، پوهې، هنر، تخنیک او ټکنالوجی عصر دی او هغه ولسونه عزتمن، خوشحاله، نېکمرغه، درانه، مېرني او په خپل ځان بسيا دي چې پیاوړي سیاسي نظامونه لري، د سولې تر زرین چتر لاندې ژوند کوي، کلک یووالی لري، د پرديو د دسیسو ښکار نه ګرځي او د زمانې له غوښتنو سره سم یې خپل هېوادونه په سوله سمبال کړي دي. کاشکي افغانان په عمومي توګه داسې صفات خپل کړي چې د زمانې له غوښتنو او واقعیتونو سره سم خپل هېواد د نړۍ د پرمختګ په کاروان کې د سیالانو سیال کړي. د دې کتاب د شعر د هنري او ادبي برخې په جوړښت کې ما خپل نیمګړي نظریات له ګران باور صیب سره څو څو ځلې په ځانګړې توګه شریک کړي دي او د خپل توان په اندازه مې د کتاب د منځپانګې د سمون او اشتباهاتو د مخینوي په هکله له نوموړي سره مشترک کار کړی دی. نو نه غواړم چې د دې ټولګې په ادبي او هنري اړخ زیاتې خبرې وکړم خو قدرمن لیکوال ته مې مشوره دا ده

چې په دې ټولګه کې د چاپ لپاره يوازې هغه شعري ټوټې خوښې کړي چې په غوره توګه چاپ شوي او په ادبي ټول برابرې وي. زه خپلو خبرو ته په همدې ځای کې د پای ټکی ږدم، د لوی خدای (ج) له دربار څخه ښاغلي باور صيب ته د لایزاتو او خوږو غزلونو د لیکلو توفیق غواړم او ګران لوستونکي په مینه، مینه د دې اثر د شعرونو لوستلو ته رابولم.

مننه

ګل آغا احمدي وردګ

۱۳۹۶ کابل، افغانستان

سريزه

احساس خيالونه په لوبېدا راولي
ژوندون ولس ته مينه صفا راولي

مسکا د ښکلو شونډو په مينه مينه
گل ته مينه زړه کې، د بورا راولي

دا چې هر انسان د احساساتو او جذباتو ځانگړې دنيا لري او کله چې د وخت او جامعې د ښکلاوو او بدرنگه تبجنو حالاتو او زبېرگيو مجموعه د سره شفق تر سيوري لاندې ننداره کوي نو د احساساتو او جذباتو دنيا ئې متأثره کېږي انسان مجبورېږي چې د دغو احساساتو او جذباتو د خيالي دنيا په سمندر کې لاهو شي. د ښکلاوو او بدرنگيو څخه ښکلې او بدرنگه خښتې را ټولې او د بدرنگه خښتو په تر پښو لاندې کولو سره د قلم هسک معمار ته يوه يوه ښکلې خښته په خيالي کوټو د خولو په تويولو او زيار وپستلو سره دسوزنده لمر د وړانگو لاندې په پوره متانت، صبر او زغم سره لاس کې ورکړي او د دېوالچي د غښتلي اومضبوط مټ په ذريعه د هيلو يوه مرغوبه، دنگه او ښکلې ماڼۍ جوړه کړي اودغې د هيلو ماڼۍ ته د رسېدو لپاره سخت، پېچلی، ستونزمن او د کړاو نه ډک منزل ووهي ترڅو د خپلو هيلو د ماڼۍ ور په احتياط او خوښۍ پرانيزي. د هيلو ماڼۍ ته د رسېدو په لار کې ما هم خپل نيمگړی منزل (شکو کې منزل) د پخوانيو لارويانو په پله پيل کړ هيله ده چې د علم او ادب د مينه والو د توجه وړ وگرځي

او څه نا څه ادبي تنده ئې پرې ماته شي. او زمونږ ځوانان نور هم دېته وهڅيري چې د مزونو د ادامې بهير ته د همت ملا وتړي او خپل قدمونه د هيلو د ايوان په لور ګرځندي کړي ترڅو خپلې جامعې ته د خدمت جوګه شي او د جامعې او ټولنې د حالاتو د سم سمکي، سولې، عدالت او پرمختګ زمينې د برابرولو او مهيا کولو د انعکاس يوه سپېڅلې او صفا هېنداره جوړ شي، او د نوي نسل د فکري، اخلاقي، اجتماعي ودې، پرمختګ او اصلاح موخې ته د رسېدو په لاره کې کوټلي، رغنده او مثبت ګامونه واخلي، او دا مظلوم ولس د الله (ع) په فضل او کرم د علم او پوهې په تدبير او برکت د بدبختيو، ناخوالو او کړاونو له کشفو او ناولو منګولو نه خلاص کړي او د دې ماڼۍ د شنو ونو او ګلانو د يخ سيوري لاندې خپل ښېرازه ژوند د شنه آسمان په پرانيستې آزاده هوا کې د زرین لمر په روښانه پلوشو کې په آرام او راحت سره پيل کړي او په آسوده خاطر نفس وباسي او د ژوندانه او طبيعت له ښکلاوو څخه خوند او لذت واخلي.

په پای کې د ښاغلي گل آغا (احمدي) صيب نه چې د علم او ادب په آسمان يو روڼ او ځلانده ستوری ده او ددې شعري ټولګې په اړوند ئې ما ته ښکلې ښکلې مشورې راکړې، په ترتيب او تنظيم کې يې راسره پوره پوره همکاري او مرسته کړې او نظريې پرې ليکلې ده، او هم زما د دفتر له ځينو همکارانو څخه چې اکثره وخت ئې ما ته د دې شعري ټولګې په ليکلو کې تشويقي مشورې راکړې د زړه له تله مننه کوم. همدا رنگه د آغلې بي بي اجاڼې حوا (عزيزي) نه چې اصلاً

د میدان وردگو ولایت د نرخ ولسوالۍ په یوه متدینه او روڼ انده کورنۍ کې زیږېدلې او اوس مهال د آسټرالیا هېواد د ملبورن په ښار کې د هجرت شپې سبا کوي او د دې شعري مجموعې مالي لگښت ئې په غاړه اخیستی او هم ئې زمونږ زیاتو بېوزلو هېوادوالو ته وخت ناوخت د مرستې لاس ورکړی زیات مندوی یم او د پاک الله (ج) نه ورته د اوږد عمر، اجر او ثواب غوښتنه کوم.

په درنښت
عبدالهادي (باور)
میدان ښار

حمد

ژاړي، زاري کوي دا ځمکه، آسمان
دا کاینات، غرونه، ډاگونه پرېشان

ټول موجودات کوي د عجز اقرار
ټول امن غواړي له خالق ه سبحان

ستا سلطنت يې قبول کړی په سر
حیران، حیران دي د نړۍ پاچاهان

ستا په ثنا کې د مومن مشغولا
ته يې موجود په هر مکان، لامکان

هر څه دي ستا په امر لویه خدایه (ج)
چلېږي ستا په اراده او فرمان

ستا په اورښت دی د ژوند راز تړلی
ځمکه ژوندي کاکتره کتره باران

مړه کلبوټه تر سپینو واورو لاندې
پسته ورمه يې د بهار کړي خندان

خانگي رنگيني په گلونو شي ستا
تري باسي خو رنگه مېوي په بڼه شان

باوره شمېره نعمتونه د خدای (ج)
ورته پرانيزه دواړه سترگي، چشمان

نعت

په نبيا نوکي چې گل يي، هغه ته يي
د مومن په زړه چې تل يي، هغه ته يي

د ترورمي په آسمان له ورايه ښکاري
هغه ستوري چې خل بل يي، هغه ته يي

لوړ مقام دي انسانيت ته ډالۍ کړي
چې غمخور د پردو، خپل يي، هغه ته يي

په جهان سپين تور، تور سپين نشي منلي
سپين، تور ته چې په منل يي، هغه ته يي

گوزار پري د حق غېشي و باطل ته
چي معمار د دي مورچل يي، هغه ته يي

د کاروان سردار بل نشته په نړۍ کي
که سردار په جهان گل يي، هغه ته يي

د کفارو شوم پلانونه دي رسوا کړل
چي د سپينو زړو منزل يي، هغه ته يي

د باور د خوږويانو په نړۍ کي
ټينگ د زړه چي په منگول يي، هغه ته يي

د مينې وفا

احساس خيالونه په لوبېدا راولي
ژوندون ولس ته مينه صفا راولي

مسکا د بکلوشونډو په مينه مينه
گل ته مينه زړه کي، د بورا راولي

پتنگان لمرکي ڊپوي ليدلي نه شي
سترگو ته توره تياره رناراولي

دا پانه، پانه غزل له الم نه ډک
زړه د پڙمان بلبل په غوغا راولي

هغه چي بنکېل شوه په دام د بنامار زلفو
هاله رها مومي چي موسي راولي

چي پاڅي گل، له قبره نوي خيالات
دا زاړه قبر ته مسيحا راولي

باوره! پروانې په شمعي کړگوزار
په سرو لمبود مينې وفا راولي

سترافغان

استوگن دام البلاد یمه ما وپېژنه
گرم سنگرد لوی جهاد یمه ما وپېژنه

ما په گوندو کړل سکندر او مغول
زه د خوشحال بابا اولاد یمه ما وپېژنه

زه هرکلی کومه مرگ ته د خوښی په لېمو
د غیرتونو لوی هېواد یمه ما وپېژنه

د غلامی حلقې مې نه دي اچولي و پښوته
زه توره، ډال یمه، آزاد یمه ما وپېژنه

ما ته به نه گوري رقیبه په خیرنو سترگو
په ننگ، ناموس ولاړ شمشاد یمه ما وپېژنه

زه مضبوط کېر مه غلیمه ټکولو باندي
خصلت کي کلک لکه فولاد یمه ما وپېژنه

د یرغلگرو په سر ما دی لگولی ناتار
زه په تاریخ د ویاړ کي یاد یمه ما وپېژنه

که پښتون یم که هزاره یم که تاجک باوره
د ستر افغان په نوم آباد یمه ما وپېژنه

پښتني نجلۍ

مه کړه له اسلام پرته نور کيسې نجلۍ
پت او عزت کې اوسه پښتني نجلۍ

ښه ښه د عزت د توکمونو وي
ستا په عزت به وياړي پرگني نجلۍ

ټول ځان دې په حجاب سره ملبس کړه
کله چې له خپل کوره تې وټي نجلۍ

تاته چې په سترونو کې منظوره وي
عزت کې سر لوړې شه مېلمني نجلۍ

په اسلام کې د درنو حقوقو پېغلي
د غربي حقو مه کوه دعوي نجلۍ

انساني ژوند ته څه قدر په کې نشته
کورنۍ پکې وړانيزي درنې نجلۍ

د اسلام په دايره کې خورې خورې
علم فرض په انسان دی مومني نجلۍ

د ماللي په څېر اوسه غيرتمني
سنگر ساته د حق، مدافعي نجلۍ

مكلفه يې خورکۍ په زده کړو باندي
مور، پلار دې هلې ځلې کړي رنې نجلۍ

د دارينو سود به هاله شي باوره!
په ښه تعليم چې شي سمبال ټولې نجلۍ

زړه کي د آسيا

افغانان زړه کي د آسيا لري خای
مېلمانې پالي په ډوډۍ او په چای

تود هرکلی یې کړي په سترگو، لېمو
چې ترې رخصت شي ورته وايي باي باي

یرغلگریې پرخولی په نره
ور پېښ شوی دی عذاب په گل او لای

تښتېدلی د همت له دیاره
لا تر اوسه یې نارې دي چې وای وای

چې تاریخ تېر ته نه کوري باوره!
معلومات به یې سطحی وي او بې پای

آزار مه وره

آزار مه وره ګلاليه له مور مور
وېره وکړه د مختور له هره توره

له غفلته به سودمن څوک کله نه شي
خدای (ج) دې سانه د نادان د زور له زوره

نر زمري خوماتول په چوپه خوله کا
بد شغال خلک خبر کا لور د لوره

پوروري چې عادت وي پور به ورکړي
ځان سانه د نادیده د پور له پوره

چې نه علم، نه تقوا وي هغه چم کې
د نفاق غبري لگېري کور له کوره

عاطفه د قرابت چې په کې نه وه
دښمني وي هغه ځای کې ورور له وروره

يو څو ټکي خو باور درته بيان کړل
ښه آگاه شه، ځان خبر کړه نور له نوره

آسمانه

مست شه آسمانه، کړه بارانونه
هر خوا زرغون کړه شنه، شنه فصلونه

بښکته کړه مينه په بارانونو
ساره، ساړه کړه، داسره اورونه

زموږ حالت دی آسمانه داسې
نشته پوښتنه، نه تپوسونه

يو تن کلگون دی د وينو رنگ کي
بل کړي په وينو تجار تونه

څوک د غمــــــــــــونو په ژړا، ژړي
څوک له خوښۍ ږدي رنگين خالونه

ځينې تباه شول هستي يې لاره
ځينو لوټ کړي پردي مالونه

چا نذرانه کړ ژوندون سبحان ته
څوک جهنم کي وهي تالونه

د چا واده وي عصري هوټل کي
د چا بمبار شوه وراوي، ودونه

دلته اسلام تش په يوه نوم دی
دلته نفاق دی، دلته جنگونه

باوره! څنگه به بقا مومو
چي دا موژوند وي، دا حالتونه

بل ته کړې سمې

بل ته کړې سمې خپله په شا شوې
څنگه داعي شوې، څنگه ملا شوې

قول، عمل خو لازم، ملزوم دي
ته به عمله، ته به ملا شوې

څه به اصلاح شي داسې چارواکي
ته چې په بډوښه مبتلا شوې

مفسدين وايي فساد روان دی
خه رسوايي شوه، خه د خندا شوې

باوره قول او عمل گوره
دا ستا خبرې رښتيا، رښتيا شوې

بوره مور

په هر يو کور کي بوره مور له دې ماتمه ژاړي
بس د جگړو، بس د وژلو له ستمه ژاړي

زخمي زړگي يې ټکور نه شو د خوښي په شېبو
سوله يې ورکه ده طبيبه له مرهمه ژاړي

نه يې علاج، نه يې درمل، نه يې تسل شوی دی
له بې تاثيره تعويذونو او له دمه ژاړي

د گلابونو په رنگ، رنگ زامن يې گورته ولاړل
د تور ښامار د گوزارونو او لږمه ژاړي

خدايه (ع) دا څرنګه دنيا دې ګډه ومور ته پېرزو
يوپه چرچوکي، بل د خپل عزيز له غمه ژاړي

چې په خوړوکي يې ترخه زهر، زقوم ورکړي
مور خو باوره د ساحر طبيب له چمه ژاړي

بي له مشره

بي له مشره که ټولنه، قام او کورشي
ټول وګړي يې غمجن يا وريت په اورشي

لکه خيستي چې ګډې وي په دېوال کې
خود به داسې دېوالونه رانسکورشي

څوک چې قدر، عزت نه کا د خپل مشر
خوار به په ژوندون وي پورته به پرې نورشي

بد نصيب به يې په خوله د پشي کې ورکا
چې مرغی اخته په جنگ او په پښورشي

خِينِي مِل شي د غاصبو ظالمانو
په خوشپوکی بيا خاوند د زر او زورشي

خوک چې خپله گټه وړاندې له بل بولي
ترېنه جوړ به غټ خاين او رشوت خورشي

د عبرت اصل په کار دی په ژوندون کې
خدای (ج) ته وړاندې خاينان به ټول مختورشي

چې خپل سود گوري د نورو په خوښۍ کې
آفرين دي د باور، په پلار او مورشي

ایمان

ایمان چې له ماوتاخې ولې ولې؟
چې په ظلم، ناروا ځي ولې، ولې؟

جنگ جگړه کول خوکار د ظالمانو
ناحق جنگ ته چې بيا، بيا ځي ولې ولې؟

حق تري پاتي د شيطان يې وي منلې
ټوپکمار په قصد د غلا ځي ولې ولې؟

ملگري او آشنایي شوه تر مطلبه
خپل ملگري چې په شا ځي ولې، ولې؟

د اېمان او عقيدې رنگ يې پیکه کړ
صداقت زموږ له خوا ځي ولې ولې؟

د نېکانو مشوره ورسره نشته
په ناقص فکر خطا ځي ولې ولې؟

په وينا د فاسقانو به عمل کړي
بې تاثيره به وينا ځي ولې ولې؟

د دې عصر ملگرتيا کې خونده نشته
باور يار مې يک تنها ځي ولې ولې؟

وطنه

مين پښتون دی په تا
زېبا وطنه زېبا

ته مويې مېنه او کور
ته موزرگي او ټکور

ته دنگ دنگ غرونه لري
ډک ډک سيندونه لري

آسمان کي ورېځي باران
پري زرغون کيږي ميدان

ستره هوا لري ته
خيالي فضالري ته

لمر دي څه شغلي لري
بنکلي پلوشي لري

شني دي دري هېواده
خوري مېوي هېواده

ماليار باغونه لري
خواره تاگونه لري

مېوې دي ستا نامدارې
مېې دي ستا خالدارې

مرغان آواز کوي ستا
بازان پرواز کوي ستا

شنه څړځايونه لري
څاروي، مالونه لري

ته بڼايسته په گل يې
ته آراسته په گل يې

باور دې غواړي آباد
افغانستان په زړه بڼاد

همت لرو

مور پښتانه يو بې پښتو چپرې بل کار نه کوو
همت لرو، په نامردۍ د چا آزار نه کوو

وطن مو شمعۀ مور يې واړه پتنگان يو کله
په لمبو سوي، د غليم له اور نه ډار نه کوو

مور د بري تصميم نيولی شو، بريمن يوروان
پروا په دې لار کې د هېڅ غليم، اغيار نه کوو

مور يو سر لورې د پوهنې او د سولې لار کې
مور پرمختګ غواړو، ټوپکو باندي وار نه کوو

مور په پښتو سره را نيسو د ښکلاوو خانګې
مور ښوونځيو ته په تلو کې انتظار نه کوو

مور به پر مټ د خپلو هڅو وړاندي درومو درومو
مور به پروا په دغه لار کې د ښامار نه کوو

د ګاونډي حقه حقوق ورته پوره ورکوو
مور خو غرض د چا په کور او په دېوانه کوو

مور د بري لار ته باوره په اغزو منزل کړو
مينه د گل کوو، پروا د هېڅ يو خاړ نه کوو

کهکشان

پاس په آسمان کي څه کهکشانونه دي
دا ستوري يې واړه، رڼه مېخونه دي

د آسمان لمنه ډکه په ستورو ده
د نڅاوو جهان، ورا او ودونه دي

لکه په غاړه چې لیلی هار واچوي
د ملغلرو په چم، امپلونه دي

ساته افغان ياره د اميدو ښکلا
ډک له ښکلا د ژوندون اميدونه دي

باوره گوره نظام د رب (ج) سپېڅلی
چې له حکمته ډک يې څه کارونه دي

سپرلي

په بن کي مو خندا کړي سره گلونه د سپرلي
اچولي دي بورا اتڼونه د سپرلي

شنه، زرغون کتل دي هره خوا په هره سيمه
زېبا، زېبا ښکاريږي شنه مخونه د سپرلي

سپېره ډاگونه فرش شول د گلونو په سينگار
آسمان پرې را خواره کړه بارانونه د سپرلي

مشاطې شوې سمسورې د گلونو په نگار
په زلفويې خواره شول شنه شالونه د سپرلي

د نجونو وربلونه په گلو مالامال شول
گودر ته بياروان شول کتارونه د سپرلي

د بلبل نغمو خمار کړه د گلزار رنگونه
پستي، پستي ورمې دي آوازونه د سپرلي

غرد شپېلۍ پورته شو په دښته او دمن کي
شپونکي په مخه کړي دي مالونه د سپرلي

عاشق په مينه کي معشوقې ته کړي رازونه
بنايست، بنايست جانان دی جهانونه د سپرلي

سپيره خزان تېر شوی باوره په محل کي
د خدای (ع) په شکر بڼکل کړه دیدنونه د سپرلي

توري زلفي

په سپين مخ دي چې توري زلفي راتللي
غم زما په تندي خاوري اړولي

زه هغه وخت آگاه شوم چې زمانه يي
چې شانه زلفي دي شاته واچولي

ستا د زلفو په تار بند زما زړگی دی
بيا به کله راستنه شي نازولي

هر يو گل د اننگوله رنگه رنگ شو
چې د گلو په باغونو گرځېدلې

خداي (ج) خبر چي زما غم به درسره وي
دا خبري مي زږگي راته ويلې

د بېلتون په اور به سوزمه ترکله؟
دېر ارمان دي ما په سترگونه ليدلې

د وصال په فلک پرک وهه برېښنا شه
بېلتانه د باور سترگي ژړولې

قلم د ذهن

د ښکلا په وطن پېښي چي دا جنجال شو
د قلم نوک مي فعاله باکمال شو

په زانگو د سولې و زنگېدل توري
هر غزل مي لکه وړانگه د هلال شو

لوپټه مي د مزار په سر بيرغ کړئ
يار وطن باندي چي تېر له سراو مال شو

د گورگين سلامتې غواړه رقيبېه
ميرويس خان نيکه سمبال په توره، ډال شو

دوه زولني د غلامۍ يې دي شکولي
بريالي په سختو ستونزو کې بلال شو

د باور قلم به ولي نه چليږي
په تائير کې لکه توره د خوشحال شو

هسکه ټيټه

په غټو غټو سترگو چې کتل کاندې
د نړۍ ټول رازونه په منگول کاندې

چې سمبال جانان د پوهې په خواک نه وي
افتخار په پيکي او په وربل کاندې

چې مطلب يې غوڅول د تيارو نه وي
شمعه څله په توره شپه سپڅل کاندې

تير، گمان خو هسي نينه ويشتي نشي
لکه غېشي د نظر چي ويشتل کاندي

هسکه، ټيټه چي ونه ويني په مخکي
ها بېري به ډوبه په اوبو تل کاندي

چي د نيم بسمل په دود شي تر پښو لاندي
بد ملخ په کلونو کي دانگل کاندي

چي د سود په خاطر وژني نفسونه
د بشر له حد وتي چي وژل کاندي

عقيده وي د سوچه مومن راسخه
د دين په مستقيمه لاره تلل کاندي

د رقيب جادو ته پام وکړئ ملگرو
چي غليم راته په خبرو خپل کاندي

په سلگونو مشکلاتو گرفتار دي
چي ژوند خوک په کوڅو کي دکابل کاندي

د پښتون په کور ناتار دی نن باوره
ځکه، ځکه خو آسمان پرې ژړل کاندې

سپینې اوبښکې

په مخ تويې سپینې اوبښکې بې اختیاره شوې
ستا خبرې چې وصال کې له انکاره شوې

دا سور سالدې د توپان په خوله کې ورکړ
په ځنگل د تورو زلفو کې حصاره شوې

دا بې حجابه مخ کتې نه شم جانانه
که یې کورم دواړه سترگې گنهکاره شوې

حیاداره پښتنه غورځي په تیارو کې
رڼا گانې منحصرې تر اغیاره شوې

د لمر څرک په انتظار گوره سره شفق ته
قافلې مورا روانې په دې لاره شوې

د غرور ماڼۍ رالوېدونکې ده دلبره
خوښ شوم دا چې خپل باور ته وفاداره شوې

پښتانه

په نفاق سوي پښتانه دي لکه زه
هرځای د تن په وینو سره دي لکه زه

د بېلتون په لار دامونه ږدي یو بل ته
د وحدت له لارې کاره دي لکه زه

د مردانو زړه چولی نامردانو
په المونو کې وراسته دي لکه زه

خواخوږي همدردې نشته یو تر بله
په تش خبرو کې خواږه دي لکه زه

د تنکو زلمو په حال مو خوا بدیږي
چې په عمرو نوکې شپېته دي لکه زه

ناداني ده د عالم مقام لوږدلي
له هر مقام په پرېواته دي لکه زه

د تاريخ په آينه کې نظر نشته
د غفلت په خوبو ويده دي لکه زه

په ويجاړ وطن کې بل دي سره اورونه
د پرده په غبرکې پراته دي لکه زه

که د علم ډېوې بلې کړي په کور کې
هاله آسمان ته په خاته دي لکه زه

چې يوبل ته کړي د مينې لاس تر غاړه
باور وکړئ، بيانو درانه دي لکه زه

تصور د اغيار

تصور د اغيار نه دی د منلو
مست بلبل دی چا شړلی له سرو گلو؟

د مور مېرې دود خپل کړی رقيبانو
هسي شوم دود به يې بېل نه کړي ترخپلو

که پردي مرغان کړي دلته پروازونه
شاهينان يې نيسي تل په سرو منگولو

تورو تيارو کي هغه پتنگان سوخي
چي وي مين دشمعې د بلولو

د باور په نظر ډېر داسې کسان شته
چي غلامي کړي راز يې نه دی د ويلو

زندگي د ملنگانو

مه کوه مسخري په زندگي د ملنگانو
وگوره په کچکول کي پادشاهي د ملنگانو

د دنيا په مال، متاع يې غرض نشته دلبره
د يقين په تار تړلې وروړي د ملنگانو

په مينه د رحمن يې سر، صورت دی سپره کړی
مقيمه په زيارت کي وي شېخي د ملنگانو

په تشو، تشو لپو کي آسمان شي لېرولی
اخته مه شي جانانه په بدې د ملنگانو

له بخت سره به کور ته ځي خوشحاله هغه يارمې
چې پرانيستلو وور ورته کونجي د ملنگانو

د زړه کور به يې صاف وي له ناولي خس، خاشاکه
که بل يې خپل چراغ کړ په تيلي د ملنگانو

که رښتيا د تودې مينې طلبگاره يې آشنا
نومست شه اې باوره! په دوهي د ملنگانو

سبانه راځي

خوره تياره ده دلته خدايه (ج) سبانه راځي
دپوه خاموشه شوله كورته ربانه راځي

ماتم په ونوگه دي د څانگو څرك نه لگي
د بلبلا نو آواز صفا صفا نه راځي

د خزان باد رږوي، رنگين گلونه د بڼې
غوټي د سرو گلو زموږ په خندا نه راځي

مجنون مزل كړي دي، تېرو اغزو د پاسه
سترگي يې دواړې ږندي ورته ليلي نه راځي

گلاب، گلاب وزرو نه شول په اغزو كې سوري
د بوراگانو ټولگي بيا په نڅانه راځي

د قربانيو لړۍ شوې تر ښارونو اوږدې
د ارمانونو جنډې په رپېدا نه راځي

مظلوم باور آشنا مې د غم په مخكې ولاړ
افغان ولس ته خدايه (ج) د څرك آشنا نه راځي

با ایمانه ده

توییږي شوه، توییږي دغه وینه با ایمانه ده
خاوره د افغان ده بنایسته له درست جهانہ ده

مور په خپله خاوره هسک پامیر او لوی کوربت لرو
بشکلې په سپین غر او هندوکش باندي ودانه ده

مور له قربانیو، سرښندنو وپره نه کوو
دا خاوره قدم په قدم هر افغان ته کرانه ده

مور دی پرزولی هر بریدگر او یرغلگر دلته
تللی، نیمه خوا دی او دنیا ورپسې ورانه ده

دلته د اسلام او د ایمان ستني ودانې دي
دلته د اسلام طریقه ډېره مهربانه ده

چا چې د دې خاورې په کوټرو گوزار کړی دی
بیا خو نو باوره دا صیاد خپله پښېمانه ده

ګران وطنه

ته لیلی یې، ته گلشن ته گلستان یې
ته مومینه، ته بیاست، ته مو اېمان یې

خوړ نسیم دې په ورمو، ورمو چلیږي
ته نیمروز، ته میمنه او ته پغمان یې

د ښکلا ساری دې نشته ټول جهان کې
ته پکتیا، ته مې پارون، ته بدخشان یې

ستا بازان کړې پروازونه په دې څوکو
شنه فصلونه، ډک سیندونه د سبحان یې

ستا مڼې په ټول جهان کې دي نامدارې
ته لوگر، ته مې وردګ، ته مې میدان یې

تر دې ښکلو او سوترو باغونو څار شم
ته لغمان، ته مې فراه، ته مې بامیان یې

ستا انار دي خدای (ج) په خپل حکمت جوړ کړي
ته تګاب، ته کندهار، ته مې دامان یې

ستا انگور خوپه څو رنگه بڼایسته دي
ته غزني، ته مې هرات، ته مې پروان يې

ستا مېرانه په جهان، جهان ياديري
ته ميرويس، ته محمود او ته احمد خان يې

ستا بازان له پښتنو کوي پوښتنه
ته شاهين د هسکو څوکو، لوړ آسمان يې

ستا وگړي د واحد افغان په نوم دي
ته مې خوست، ته مې هلمند، ته مې واخان يې

ستا تاريخ د حماسو داستان ليکلی
ته زماله ميني جوړ افغانستان يې

خپل باور به دي د سر په قيمت ساتي
ته يې مېنه، ته يې ژوند، ته يې جانان يې

شهیده

ته ولاړې، شهید شوې ځي لا نور شهیده
څنگه ځوانیمرگ شولي غمخور شهیده

ستا په جدایی مې اوبکې تويې شولي
اخلم له غلیم څخه دي پور شهیده

ته د بنکلو زمرو په څېر کامران شولي
ستا د بښمان دلته شول نسکور شهیده

ته له کراماتو او نېکیو نه ډک
ته به شي شفیع د پلار او مور شهیده

تا خوله خپل وطن نه دفاع کړې ده
خدای (ج) دي بښایسته کړه نوی کور شهیده

وینه به ستا و ټوکي غونچه گلونه
تا ته دعا کاندې مور او خور شهیده

زما باور دا دی چې آخر رڼا شته
تل به تیاره نه وي زموږ ورور شهیده

سوله

ټوکېدلې خوشالۍ وي تل په سوله
غوڅې شوې تربگنۍ وي تل په سوله

د جگړې طبيعت ټوله بدمرغي ده
تودې مينې، ورورگلوۍ وي تل په سوله

د ظالم نغری توديري په جگړوکې
پالل شوې نېکمرغۍ وي تل په سوله

په جگړوکې د سرونو لوبه کيږي
غوږېدلې شتمنۍ وي تل په سوله

بربادي او هلاکت وي په جگړوکې
را روانې کاميابۍ وي تل په سوله

په ټوپک د پرمختګ ستني نړيږي
ښه پېشرفت او ترقۍ وي تل په سوله

جگړه باسي انسانان له علم وپوهې
له جهان سره سيالۍ وي تل په سوله

په جگړه کې اې باوره! خوښي نشته
امن، روغه او خوښۍ وي تل په سوله

تري پتېرم

ټوله شپه گرځم راگرځم په سهار کې تري پتېرم
زه له لمر څخه شرمېرم په يوگار کې تري پتېرم

فرمايش د ملا ډېر دی زه وزگار، وزگار عامي يم
زما وس ورسره نشته په خپل وار کې تري پتېرم

پل يې واخيست زما کور ته او د غله گمان يې کړی
په کوټه کې ورته ښکارم، په چنار کې تري پتېرم

د مظلوم په خولو، وينويې گټلی خپل قلنگ دی
له بادار څخه ډارېرم، په خپل کار کې تري پتېرم

په ليدلو د جابر مې سترگې دواړې شي زهيرې
چې په مخه کله راشي نو په لار کې تري پتېرم

دا قرضدار به مې نو څنگه کړي پيدا باوره ياره
په کوڅو کې غلې گرځم او په ښار کې ترې پتېږم

ولاړې

ته مصدر د خدمت، کار وې رانه ولاړې
د مظلوم په غم بېمار وې رانه ولاړې

دا دوي سترگې غږومه بې ديداره
ته مې هيله د ديدار وې رانه ولاړې

د فطرت د خصلتونو په لوی بڼې کې
په کلونو کې نگار وې رانه ولاړې

ستر ښامار د زړې بودی ټک په زړه درکړ
د ځوانۍ شپې دې په شمار وې رانه ولاړې

په خزان وهلو سترگو، گورې ماته
د تنکو غوټو بهار وې رانه ولاړې

باور سخت دی دردېدلی ای ثاقبه!
د پرون ورځې سالار وې رانه ولاړې

دستار د معارف

چې خبر نه وي مخلوقه څوک په کار د معارف
ورته مه ږدئ په ککره لوی دستار د معارف

چې یو ګام اخیستی دا بناغلی نشي مخ وړاندې
ور په غاړه کله مه کړئ ښکلی هار د معارف

چې را پورته د ولس له منځه نه وي ملګرو
تېرېدلی کله نه شي په دا لار د معارف

بنايسته بدلون هرڅوک قبلوي په خپلو سترګو
خو بد رنگ سپری به پرې کړي نازک تار د معارف

لاس نیسه سوداګره د پوهنې له خرڅلاوه
له سیاست ځینې جدا کړئ شین بهار د معارف

افغاني ټولنه غواړي د پوهې سمه بڼه
حساسيت کله روا دی نور په ښار د معارف

ښک تصميم خپله نيسه اي د لويې کړسې واله
حقيقت ورته اظهار کړه په شعار د معارف

که سمبال دغه نظام کړو د کادر په راتلو
موربه و سپرو باوره گل په خار د معارف

کسوف

چې سپورمې راشي تر منځه دا د ځمکې او د لمر
ټول په يو مستقيم خط شي، يو مسير شي برابر

سپورمې ځمکې ته شي لوی خنډ د لمر د شغلو مخکې
تیاره شي توره خوره، ترورمې رالېږي نظر

جغرافيه داسې وايي اي د زړه سره دا واوره
کسوف کله پوره شي کله، يا يې نيم شي سفر

کسوف د (ک) په حرف یعنی په (کلان) پیل شوی
ځکه چې لمر د ډبر کلان دی نسبت په ښکلي قمر

فرق د کسوف او خسوف واضح په دې کلام شولو
سلام، سلام دی باوره چې دې بیان کړ بهتر

دُر دانه

سود يې چې ورسیري تر پردو خپلو
ارزي داسې ښکلي لاس په ښکلولو

په پليته جوسه شني وي کرغېرني
هغه وړی چې هېڅ نه وي د اوبدلو

دُر دانه خو د زړگي په سرسوری وي
کنه نه وي پکې تار د اچولو

ور کوزېره داسې غار او یا کوهي ته
چې لار و لري د بېرته راختلو

چې بيا وروسته تر ويلو پښېمان نشې
هغه وايه چې وي وړ د اورېدلو

اورده ږيره كړه وړه خو عمل سم كړه
بې عمله ږيره وړ وي د خړېلو

د نادان د نادانۍ نښه خو داده
داسې وايي چې وړ نه وي د ويلو

دانه مه خوره د فاسق له دام خانې نه
وړې ښه يې په پرواز د الوتكو

د شكست زړونو ټوټې كړه بيا راټولې
لاس په كار شه د دې زړو د رغولو

پليتيوكې كه خس او يا خاشاك وي
خود هغه ډېران دي وړ د سوزولو

د نېستۍ اوبه وي داسې لكه وينې
خوره مينه دا اوبه كړي د وينځلو

خپل ويل او عمل دواړه سره يو کړه
اي باوره! چې منظور شي د منلو

اندوخر

چې سپين پاته او تور خوشې وای په غرو
لور په لور به اندوخر وای بس د خرو

ننـداره د سـرکـښو وای روانه
را ټول شوي وای دا خـره له شنو درو

هنـگېدل، غورخېدل په کانو، بوټو
جنـگېدلی په لغـتو، په سرو

د خـنـگل لور يې منډه وای اخیستي
ور پېښ شوي وای په ښکارکې د زمرو

خـره وای تللي زمريان وای پاتي شوي
حارسان وای د دې دښتو او ميرو

مددگار د ښو چارو وای باوره
د ښمنان يې ښکارولی په خړو

حُسن د حسين

حُسن د حسين خو حوصله ماتوي
سل که توبه گار شي نو توبه ماتوي

بې حسابه ثمر چېرې چې امبار شي
ښاخ مات شي د ونې او تنه ماتوي

ملال زړه د ښايسته مخ وکتوته
تصوير و باسي کلکه آينه ماتوي

له غفلته يا علتې چې شي بنده
غل د کور تړلې دروازه ماتوي

چې کړه وړه يې انسانيت ته ورته نه وي
دا کړه د انسان ښکلي څېره ماتوي

په حيا او په ايمان چې سمبال نه وي
وعده کړي باوره بيا وعده ماتوي

خسوف

ځمکه چې راشي د لمر او سپوږمۍ تر ميان
په يوه مستقيمه ليکه همزمان

ځمکه د لمر شغلي نه پریردي سپوږمۍ ته
تیاره سپوږمۍ بې لمره کله شي تابان

نوبيا وايو چې خسوف دی واقع شوی
په نیمه میاشت کې توره سپوږمۍ شي گویان

خسوف په (خ) يعني په (خورد) شروع شوی
سپوږمۍ وره ده نظر لمر ته په آسمان

چې د خسوف په هکله نه شو اشتباه
باور په دې موخه دا مطلب کړ بیان

خُمکه شوه شاړه

خُمکه شوه شاړه لاليه، شنه فصلونه پکې نشته
سپلابونو ده نيولي، صاف سيندونه پکې نشته

تېزابي اوبو موني کړلې ټولې راخوړ منې
خانگې وچې شوې سرپه چې گلونه پکې نشته

تور زاغان دي را ټول شوي په دې وچو، وچو خانگو
د بلبلو غزلونه، آوازونه پکې نشته

مستي نه کا سرې هوسۍ مو په غرونو او رغونو کې
گلان ټول دي رژېدلي بڼه عطرونه پکې نشته

په باروتو کې الوزي کاني، تيرې د دې غرونو
ذره، ذره چاودلي، سره لالونه پکې نشته

په خزان کې بهار نشته اي باوره! خبردار شه
لاس دې لپه کړه سبحان ته، امېدونه پکې نشته

تنیږي آسمان

خزان جوړ کړه توپانونه دلته ډېر
مړاوي، مړاوي شول کلونه دلته ډېر

را تنیږي آسمان په تورو ورېخو
رلی وځپل فصلونه دلته ډېر

خړو خړو سېلابونو کړه ويجاړ
ښکلي ښکلي گودرونه دلته ډېر

گلاب گلاب سرونه یې رېبلي
کوم بد رنگ کړي لونه دلته ډېر

د ظالم صیاد له لاسه چوپ چوپ دي
د بلبلو آوازونه دلته ډېر

د دې وخت د ظالمانو له جفا
خیري شوي گربوانونه دلته ډېر

باوره په سیلی سپېره سپېره شول
د غوټو زیبا مخونه دلته ډېر

خيالي نښتر

يو خيالي نښتر ولاړ د ياد په غره دی
زما اوبښکو اوبه ورکړې اوبه نه دی

د انگړ مېوه پخه شوله جانانه
توتي ناست ورته دکور په دېواله دی

د مراد له دروازي نه به تېر نه شي
زړه نری ځکه په شکل د وېښته دی

چې د ذات په دښته دواړه گرځوياره
ستا غم ټول را سره مل دلته په زړه دی

هر يو گل ته په صحرا کې چې ته گورې
دا زما د زړه په سرو وينو اوبه دی

ستا هر ياد خو زما ذهن کې لمبه شو
زما ياد بيا ستا په ذهن کې ويده دی

زه يې پاس د زړه په باغ کې گرځېدمه
خپه شوی يار له ما څخه په څه دی؟

شپه کي نه وي او په ورځ کي را پيدا شي
دا آواز خود گواندې د کور د وره دی

اي باوره! ستا مارغه دا ستا په کور کي
ويشتل شوی په زرگي کي په لينده دی

د زړه انځور

دا زما د زړه انځور دی شاعرنه يم
دا د وخت له غم نه پُر دی شاعرنه يم

زه بړاس د زړه ويستی نه شم له خولي نه
دا د ذهن يو عاشور دی شاعرنه يم

د ظلمونو ناکردې ليکي هنر کي
د ښکلا بدرنگ تر بړور دی شاعرنه يم

د سرو وينو له سېلابه توري اخلي
د خيال بحر کي عبور دی شاعرنه يم

د برېښنا په نیلي سپور خُغلي آسمان ته
د فلک په تبغ مغرور دی شاعر نه یم

لکه خس و خاشاک غورخُمه سره اور ته
زیست و ژواک مې د تنور دی شاعر نه یم

ولې غورخُي د رقیب په تېره توره
د سکه وروگرډن بُر دی شاعر نه یم

غواړي زړونه بیا د مینې په منگولو
ژوند د مینې مې منظور دی شاعر نه یم

هغه زړه به کله روغ نه شي باوره
چې په سرو وینو مسرور دی شاعر نه یم

تابوت

په ژوندون د دې دهر افسانه وينم
عالمان د وطن په ويرانه وينم

أصول تور نخود دي اوسه سرگردانه
د زورمند ناراسته کار، جانانه وينم

ټول يې ويني ورته گوري په حيرت کې
د قانون تابوت پروت په هديره وينم

يوه تله په آسمان وي بله دلته
زه د عدل عجيبه فيصله وينم

د زورواک پر مخ ټول ورونه پرانيستي
انتظار کې مظلوم په يوه پښه وينم

د حقه حقوقو تېښته ده هر لوری
د بې شرميو توره سلسله وينم

د بقا په خای کې اخلي ژوند د نورو
د چپ لاس دوزخيانو کارنامه وينم

عدالت د دي دنيا په چارو نشته
بېچاره کس په هر لار بېچاره وينم

ښه مقام په ښه بيه اخيستل شوی
د خاين د خيانت معامله وينم

که ولس داسې ويده او يا خاموش وي
جنگسالارو کي جوړه دا مېله وينم

مجرمان څرخي آزاد او په سرو سترگو
مظلومان بند په توره زولانه وينم

په امسا د هوسايي نسکوره نه شو
ژوند بارستري، ستومانه په شانه وينم

لاس د سوال يې که اورده وي همېش بل ته
اختيار د داسې کلي بېگانه وينم

هره ورځ يې ټکوي له بل آدرسه
د زړه کورکي د پردو دروازه وينم

په اوبو د داسې وړان کوهي باروه
د ژوندون د تباهۍ وسيله وينم

د حُسن بنې

د حُسن بنې کې گرځم، زېر گلونه ټولوم
د گل په نرمو پاڼو کې رنگونه ټولوم

کچکول د محبت مې گرځومه در په در
فقير، ملنگ، د حُسن خيراتونه ټولوم

زخمي زړگي ته وړمه د خوږې مينې درمل
شپږين، شپږين په جام کې شربتونه ټولوم

د خيال په هسکه ځمکه چې زرغونې شي هيلې
احساسه را وېشپېره، ارمانونه ټولوم

پيدا چې په کې توري کړم د مينې د لفظو
آيت، آيت يې لولم، قرآنونه ټولوم

پاسته، پاسته غزل به د مينې ورته وایم
د جنگ په نشو مست ستري قامونه ټولوم

اساس چې د خواره ژوند دې ځمکه باندې کیردي
باوره! لوړ خیالونه، لوړ فکرونه ټولوم

سترقاتلان

در بدر افغانستان به وي ترکومه؟
رنگ په وینو افغانان به وي ترکومه؟

چې د یو او بل په مرگ باندې خوشیږي
دغه ستر سترقاتلان به وي ترکومه؟

د خدمت او پرمختگ تر نامه لاندې
دا بې لارې انسانان به وي ترکومه؟

د نېستی لاس یې اوږد کړی دی بل چاته
څو بډلي یتیمان به وي ترکومه؟

وينه ځي زموږ سود ترې بل وږي باوره!
د پردو د جنگ ميدان به وي ترکومه؟

مه ژاره

مه ژاره دردونو ته دوا به شي
توره شپه به تېره او سبا به شي

لوړه حوصله کړه په سختۍ ياره
ستا ژړا بدلېه په خندا به شي

ځمه اي فلکه! په طبيب پسې
دم، تعويد دې راکړه چې بېگا به شي

نه مومم دردونو ته درمل ياره
زما هيله بدلېه، دُعا به شي

خدای (ج) دې له آفت ساته باور ياره
تور ظلمت آوښتی دی رڼا به شي

طبيبه

درمل د زړونو وکړه ځوان طبيبه
هم د غريب او هم د خان طبيبه

د بل ژوندون ته دې چې ژوند وقف دی
رب (ج) خو دې ساته په جهان طبيبه

وينې بهيري په دې خوار وطن کې
د مجروحانو کړه درمان طبيبه

اخلاق شپږين د طبابت لري ته
بل شايسته غوندي وجدان طبيبه

ژغوري له مرگه دا تپي انسانان
ته يې ژوندون، ته يې جانان طبيبه

په دعاگانو کې شپه، ورځ يادېږي
ستا خدمتونه بي پايان طبيبه

ظالمان اخلي له انسان څخه ژوند
تا خو ورکړی دی امان طبيبه

باور دی ستاله خدمتونو مشکور
ته یې گلاب ته یې احسان طبیبه

د فتنو کړۍ

د ظلمت توپان را خور دی زموږ په کلي
سپین سهار خو ځکه تور دی زموږ په کلي

په قسمت مو د تقدیر کاني دي واریږي
غم د غم په نیلي سپور دی زموږ په کلي

بنوعالمانو ته یې شاده اړولې
د نادان د ټوپک زور دی زموږ په کلي

د فتنو کړۍ ور اچوي دوه لاسوکي
پورته شوی شر او شور دی زموږ په کلي

په کي ښه غور دي د وحشت پردي لاسونه
د خونکارو مخ تک تور دی زموږ په کلي

په غربت او نادانۍ کې را څخه تللي
ننگ، غیرت دلته نسکور دی زموږ په کلي

ظالمان له جگړونه غواړي خپلې کټې
سخت حالت باوره خپور دی زموږ په کلي

فساد

د هرفاسد په ضد جهاد غواړو
نور محووه داسې آدم زاد غواړو

په دې اصل که رسي مقام ته
ويجاړ دا اصل له بنياد غواړو

چې ښه کافي مزد د کار شي ادا
نوبه کار ترې په اعتماد غواړو

که د فساد لړۍ وي روانه
څنگه به خپل ملت آباد غواړو

په خبرونه په تېره توره
پښو د ملت ته يې افتاد غواړو

چې رنځونه کړي درمل باوره
داسې طبيب، داسې استاد غواړو

مات زړه

دیدن د ښکلي مخ رانه کاکل یووړ
غمونو د زړگي رانه گوگل یووړ

سم د هیلو په گلزار وو ټوکېدلی
گل گلاب دا شېبه رانه وربل یووړ

د بڼو په غېشو زه سوری، سوری شوم
د مرگ قاصد تلوکي رانه اخل یووړ

د انگار له بټی توري لمبې خپږې
خندا يې د مات زړه رانه منزل یووړ

د باور نصیب به څنگه شي باوره؟
يار خوپه اشارو رانه مورچل يووړ

محصليين

راټول شوي په لغمان دي محصليين
څنگ په څنگ لکه گلان دي محصليين

په باغچه د علم، فن يې گذر دی
مېرني دي، اتلان دي محصليين

دغه کور به په پوهه بڼايسته کړي
د پکتيا که د ميدان دي محصليين

د گلو په غونچو کې رنگارنگ دي
د وردگ که د بغلان دي محصليين

د پېشرفت په کاروانويې مزل دی
د لوگر که د باميان دي محصليين

مزار، کنړ، کابل پرې ښايسته دی
که د خوست یا نورستان دي محصلين

د باور د سترگو تور دي وطن کي
د رڼا په لار روان دي محصلين

نوبهار

بياراغلی نوبهار دی په گلونو
څه ښاغلی مو گلزار دی په گلونو

بلبلان د خپل ارمان په لمبو سوي
فرياد يي سهار، سهار دی په گلونو

د ستايلو په سندرو زرکي مستي
پاس د زانو څه کتار دی په گلونو

يو چغار د توتکيو او مرغيو
تاثير پروت خمار، خمار دی په گلونو

د رنگونو په زرگي کې نڅپدل دي
غږ خپور شوی د انار دی په گلونو

ستا د لاس په شنه پیاله کې پسرلیه
خماري د گلوهار دی په گلونو

خوشبويي راوړې ستا د لاس نشه ده
رنگین شوی ژوند په ښار دی په گلونو

تور داغ نه لري په زړه تازه گلونه
د خوشیو ډک بازار دی په گلونو

د باور د زړه تسکین شوی ای خدایه (ج)!
د ښایست جهان واکدار دی په گلونو

تور توپان

د ظلم په جامه کې تور توپان مې خوروي
ويشتلی يم په زړه تير وکمان مې خوروي

د آب سپينې جامې دي الوتلې له ځمکې
ناولي، تباھکار او ظالمان مې خوروي

د علم او فن کډه بار شوې له دې چمه
خرڅ شوي بې فرهنگه جاهلان مې خوروي

چې امن، امان نشته ژړا به کړمه چاته
له خدايه (ع) لرې، لرې جابران مې خوروي

بل شوي اورونه په هرکلي او دېره دي
ضربې د ماشيندارو، توپ، هاوان مې خوروي

رڼه (ع) ته يې خپله په حال سوله مېلمنه کړې
دا خوار او زار وکړي افغانان مې خوروي

خو به د يتيم له سترگو اوښکې ځي خاونده
زمور د شهيدانو لوی کاروان مې خوروي

له دغه آزمونه نور نجات غواړو سبحانه
د هرې، بېلې ورځې امتحان مې ځوروي

د واک او ځورويو په سر وطن شولو برباد
د واک د جگړه مارو سست اېمان مې ځوروي

جهان په سرو گلونو کې گلزار دی باوره!
مظلوم، په وینورنگ افغانستان مې ځوروي

بیرغونه

رپیري بیرغونه هدیرو کې څنگ په څنگ
کیندلي مقبرې شوي د شهید په وینورنگ

عاشقان کله څه ویني د عشق په لاره کې
خوښیو سره ناڅي بلې شمعي ته پتنگ

په خیره سترگو رقیبه راته مه گوره ته
دلته پناه شوی دی لوی لښکر د روس، پرنګ

په دا لويه هديره کې د افغان د تاريخ
خين شوي لوی کسان دي، شناختې نه لري د سنگ

زمانه شوه بدله، حال بدل نه شو زموږ
په ذهن کې مو خوځي د بابا د تورې شرنګ

غرمبيري هر لور توپ، طيارې درانه بمونه
تېر شوی وخت يارانو نور د تورې او ډال جنګ

د نن ورځې دفاع کيږي جانانه په پوهه
کامياب نن په نړۍ دي چې په علم کې غورځنگ

نادان دی پرېوتی په منگولو د صياد کې
هوبسيار مرغه بند نشي په دام، لومه د نيرنگ

آدمه نخامه کړه ډول، سورنې ته د رقيب
بيداره درخانی کړه بيا د خپل رباب په ترنگ

سنگسار شي مېوه داره ونه په درنوکانو
لوټه نه ده چا وار کېږي د مېو په نيال دنګ

نا اميده نه کړې دا د خوړو هیلو کچکول
همت د خان باور کړه، مه شه، مه شه خوار ملنگ

راډیوګانې

رنګ په رنګ کړې تبليغونه راډیوګانې
څنګ په څنګ کړې ولسونه راډیوګانې

ځینې ښې او ځینې بدې په تبلیغ کې
کاني، کاني کړې لوی غرونه راډیوګانې

بلا شونډې ښکلوي تندي د غېشي
هڅوي انقلا بونه راډیوګانې

کله اور، کله اوبه په ژبه وايي
ګړندي کړې غورځنګونه راډیوګانې

کړې ړندي د حقيقت سترګې په بیره
کله کله کړې ګواښونه راډیوګانې

د درواغو په خبريې باور مه کړئ
کړوي ځيني ذهنونه راډيوگاني

چې رښتيني يې وي هر خبر باوره
کاشکي وکړي تبليغونه راډيوگاني

ډغري

زړه يې يوړ په پنجوکې وهي باز خپلې وزرې
فرياد اورم نه پوهېږم چې څه وايي، څه خبرې

زما په سترگوکې حک شوي، پل په پل يې وينم خلکو
سري سري وينې څڅېدلې هم په لوړه هم ژورې

نور د حال پوښتنه مه کړه د ټپي زړگي له حاله
هېڅ ويلی درته نه شي، شي خبرې موروې

عاطفي آواز را شوی دی له غيبو زما خيال ته
په ظالم باز پسې گوره د غره څوکې او کمري

ها کمري چې پرتې دي د غره ډډه کې لاليه
چې بازان يې په سر گرځي، تپوسان وهي ډغري

مست بازان خويک تنها په دې محل گرځي باوره
تپوسان شي ډلې ډلې، کړي په دې محل حشري

شپېلی

زړه کې دي دردونه، کړه بيان شپېلی
خلاص کړه پرې سرونه د افغان شپېلی

غرونو او رغونو کې رمې رنگ شوي
داړي چاغ چاغ پسونه سره لېوان شپېلی

دروند خوب دی راغلی په شپونکي باندي
خود به يې رمه وي سرگردان شپېلی

دلته ده د مېرې او لېپوه جگړه
کفر شو نازل په مسلمان شپېلی

خلاص موله دارلود وحشيانو کړه
وکړه يو غورځنگ د خپل اېمان شپېلی

ځان ورته تيار کړه په باور ياره
واخله په سندرو کي سامان شپېلی

د همکارۍ لاسونه

د بڼې په څانگو کي شپړين بلبلان ښکلي ښکلي
زمور په کلي کي دي پېغلې، ځوانان ښکلي ښکلي

د همت ملايي ده تړلې په ځير يې وگوره
راټول په گډه دي د ژوند په ميدان ښکلي ښکلي

د همکارۍ لاسونه يو بل ته خواږه غزوي
په خویندو، ورونو کي پياوړي مشران ښکلي ښکلي

دوی را ټوليري د خوښيو او غمونو په وخت
د مېلمه قدر کړي دا ټول قدردان ښکلي ښکلي

په کرکه گوري نfertونو او نفاق ته واړه
رنګه گلونه دي په دغه گلدان بڼکلي بڼکلي

دوی داخلاقو، د سلوکو، د بڼایست نمونه
ټول بڼایسته دي په زبور د عرفان بڼکلي بڼکلي

تل فیصلې کړي د جرګو او مرکو په مرسته
دوی پیروان دي د سپېڅلي قرآن بڼکلي بڼکلي

د غیرتمنو سردې تل وي په امان باوره!
رب(ج) دې سرلوري لري دوی په جهان بڼکلي بڼکلي

بڼېرا مه وړه

ساقه لاسونه له ظلمته، بڼېرا مه وړه
اخله ګامونه له تومته، بدوا مه وړه

د حرص په اور د خپل ایمان اوبه کړه تويې
د هېچا مال، متاع خپل کور ته په شامه وړه

که حکم شولي عدالت په کار کي وکړه
حق د يوه مسلم قطعاً په بل چا مه وړه

اعتبار چي په تا و شونو راست امين شه
حلال غواړه، حرام مال هېڅ د دنيا مه وړه

ډېر راضي اوسه په حالو که هر څو وه
له مخلوق څخه رشوت، په ناروا مه وړه

ته دنيا کي نېک عمل وکړه مومنه کله
بنکلي باور د ځان توبه کړه خطا مه وړه

سپين زړه

سپين يې زړه، پاک يې ايمان سبحان الله
د شکلاوو مسلمان سبحان الله

رذالت، ضلالت نه لري ګرځي
عمل کاندي په قرآن سبحان الله

د حيا په خصلت باندي سمبال دي
د مومن بڼگلي وجدان سبحان الله

استغفار، توبه کړي له گناهونو
د جنت په لار روان سبحان الله

له نادان او له فاسق لري گرځي
ستايل شوي دا انسان سبحان الله

چي باوري يې ماښام ستوروكي كوري
خلېدونكي په آسمان سبحان الله

گرځم په هرکلي

سرو لمبو دي سوځولي نن چې گرځم په هرکلي
بممو دي الوزولي نن چې گرځم په هرکلي

کور په کور او چم په چم دي د سيليو ناتارونه
سرو مڼو دي ژړولي نن چې گرځم په هرکلي

په کوم تور، کومه گناه رقيبہ داسې در بدر شوو
شهيد کيږي نازولي نن چې گړخُم په هرکلي

رنگ په رنگ جنډې رپيږي په قبرونو هديروکې
شنه او سره دي خُږېدلي نن چې گړخُم په هرکلي

دلاله وو په گلزار مي سرو گلابونو ته ژړل
په وينو خُږو بېدلي نن چې گړخُم په هرکلي

په جهان ناري، سوري د پرمختگ دي را روانې
خرپامونه نرېدلي نن چې گړخُم په هرکلي

د افغان عقل او هوش به کله خپل سر ته ستنيږي
وحشتونو وېرولي نن چې گړخُم په هرکلي

په هر ملک کې ټول وگړي خپلو موخوته باوره!
په وحدت دي رسېدلي نن چې گړخُم په هرکلي

کچه مار

سرونه که پراته په لار دي څه به وايې نه
ښارونه که پرې خبردار دي څه به وايې نه

صادقان مې ليدلي د صدق په لمبو سوي
غرغره د ظالم په دار دي څه به وايې نه

هسکېدل تر هغه ځای کره چې وس دې پوره وي
ډېر را لوبدلي له چنار دي څه به وايې نه

غله ته يې وس نه رسي مظلوم يې رانيولی
د غله شونډې سرې په انار دي څه به وايې نه

د چرس په نشه کړي گرفتار غافل وکړي
په ښو مردارو کې کتار دي څه به وايې نه

کشوي حرام مالونه شپه او ورځ محل کې
نېک کرداره په زړه بېمار دي څه به وايې نه

په خيانت د زورور يې ناپامه گذر دی
په تهمت، تهمت، گرفتار دي څه به وايې نه

حلقه ځنځيرونه غزېدلي بڼه پورته
سلسلې يې په شرنګهار دي څه به وايي نه

رنگ په رنگ بهاني دي د جېب په ډکولو
په ناحق، ناحق، پاک آزار دي څه به وايي نه

تش بهانه غواړي د ګوزار په انتظار کې
چوپ شه باوره! کچه مار دي څه به وايي نه

په علم ودان

بڼکلي ځمکه بڼکلي آسمان دی نن سبا
ټول جهان په علم ودان دی نن سبا

ګرځي را ګرځي سپورمي په مدارونو
دا ستوري محصول د انسان دی نن سبا

شنه آسمان کې رڼه سپورمي تر مريخه
دا يې ګړو تسخير لا روان دی نن سبا

بنايسته دي په دنگو دنگو ماڼيو
پاریس که لندن که آلمان دی نن سبا

ورځ تر بلې زیاتیري کشف او اختراع
هر مخترع یې قدردان دی نن سبا

مونږه کله عبرت اخلو په دوو سترگو
افغان چې پرېشان لا پرېشان دی نن سبا

تعلیم یافته د زړه په وینو روزلی
اجنبی وطن ته روان دی نن سبا

نیم که رسي نیم خوراک شي دکبانو
له خپل ژوندون نه په فغان دی نن سبا

تېستي نخبه استعدادونه هره خوا
دا څه غافل، غافل افغان دی نن سبا

د خدمت شعور مشرانو دی بایلی
هر یو یې د جیب په ارمان دی نن سبا

پايله د عمل او نيت ده باوره!
حال چي روان په دي زمان دي نن سبا

روژه

بنكلي بنكلي دي اجرونه په روژه
خوک چي کړي عبادتونه په روژه

له عصيانه مطهر لکه ماشوم شي
ها چي ساتي اندامونه په روژه

ورخ يي تېره په نفلو او تسبيح شي
شپه تراوبح کړي، لمنخونه په روژه

له غوسې او له بنکنخلو خان ساتي
مسلمان کوي صبرونه په روژه

چي په عقل او فکر يي تېر نه وي
پرې اوريري نعمتونه په روژه

د ثواب په تمه به لاس په کار شي
هرسخي کړي خيراتونه په روژه

گل له گل، مېوه، مېوې نه اخلي رنگ
اخله، شينده بڼه رنگونه په روژه

د جنت دروازي وي ورته خلاصې
د ابليس تړي لاسونه په روژه

هر مومن د پاک قرآن تلاوت ته
پاکوي جامې، ځانونه په روژه

بختور خو هغسې مسلمان دی
چې عمره کړي او حجونه په روژه

کرامات د روژې گوره بې شمېره
نازل شوي آيتونه په روژه

که له زړه نه يې څوک نيسي دلبره
عفو کيږي گناهونه په روژه

له غيبت او چغلي نه به ځان ساتي
اخلي، اخلي ثوابونه په روژه

يو خلوت ته وزگار شي په روژه کي
شېخان کړي اعتکافونه په روژه

چې له اجر و ثوابه پاتې نه شي
باور ليکي خو شعرونه په روژه

دهقانه

بڼه همت بڼيه له ځانه ځار دې شم دهقانه
بڼې مڼې کره پرېمانه ځار دې شم دهقانه

له سپېرو سپېرو ميرو نه جوړ راته گلشن کره
سره گلونه کره ارزانه ځار دې شم دهقانه

شپه او ورځ په شنو، شنو کړونديو کي کړي کارونه
ستا عزت کوم جانانه ځار دې شم دهقانه

لوڅې پښې، سپېرې جامې، سپېره سپېره لاسونه
ته يولال يې عاليشانه ځار دې شم دهقانه

تا په هنر څکلی د حالې روزی خوند
خپه نه شي له نادانه ځار دې شم دهقانه

د باور قلم ستاينه ستا نه شي کولی
په رښتيا خوښ دی له تانه ځار دې شم دهقانه

رڼا اخلم

شپه کې ګرځم رڼا اخلم
ورځ کې خوب ګرځم سا اخلم

په زړښت به يې ګوزار ګرځم
چې زلمی وم امسا اخلم

خوند يې نشته چې رنځور یم
خو چې روغ شوم دوا اخلم

بڻه نوٽونه سر ڀه سر ږدم
چي مفلس شوم سودا اخلم

لاس ڀه سر له شنو باغويم
چي سنگر شي ڪلا اخلم

باور پڻه ڇي ڙولي
له سحره خندا اخلم

رنج د جهل

عابد ژوند کږي د عبادت ڀه ارمان
جاهل ژوند کږي د خپل عمل ڀه تاوان

ڀه فاسق اور د جهنم بليږي
خاوري ايره به شي نادان، ظالمان

دانا بڻه دي سود ئي رسي انسان ته
بد جاهل دي، رسوي نورو ته زيان

اهليت، انسانيت چي په کي نه وي
تش کالبوت دی په څلورو وي روان

له مرگ د گمراهانو لري تېسته
خپه کپره په مرگي د مسلمان

خدای (ع) ورته ارشاد کړی، دی غافل دی
د دین له پاره معجز لري قرآن

يو دې خدای (ع) دا نادان ورگ کړي له منځه
بل دې خدای (ع) خور کړي د علم دسترخوان

آخرت کي به جوړې څه پلمې کړي
ورته وسپاري په چپ لاس چي فرمان

رب (ع) دې ورگ زموږ له منځ کړي باوره!
رنځ د جهل چي يې ډېر کړل ناروغان

غمجن زړه

غمجن زړه وم ناقرار ژړا مې راغله
گلشن زه وم په گلزار ژړا مې راغله

ارمانونه مې خوانی کې نیمه خوا شول
د بل وار په انتظار ژړا مې راغله

مور په خپله عقیده او کلتور وژني
ظالمان لرو اغیار ژړا مې راغله

هډیرو کې سړې جنډې د شهیدانو
په قبرو کتار کتار ژړا مې راغله

افغانانو هېڅ غلامي نه وه منلې
ځینې، ځینې شول بې لار ژړا مې راغله

مسلمان به دلجووي کړله د نورو
اوس کافخر په آزار ژړا مې راغله

یتیمان گرځي شلېدلي گرېوانونه
نه جامې لري نه تار ژړا مې راغله

خپل منزل ته بايد ورسو باوره
ټول د حق په سمه لار ژړا مي راغله

په ځمکه کې

دي په ځمکه کې پنځه لوی، لوی بحرونه
آرام، اطلس، هند او دوه ساړه قطبونه

ښکلې ښکلې بېړۍ تل په کې چليري
دوه قطبين لري پرېمانه يخچالونه

آسيا، افريقا، اروپا، انترکتیکا
امريکا، آسترالیا د بردي نومونه

په پنځو وچو کې ژوند او انسانان شته
خو انترکتیکا کې نشته ولسونه

د نړۍ بحررونه وصلوي باوره
د سویس او پانامې سترگانالونه

خوارځېلی حقیقت

چې په لار د انسان نه ځي حیوانیت نه مې زړه توردی
بدو چارو، بدو کړنو او غیبت نه مې زړه توردی

چې سود نه ویني ښاغلی نو سلام به درته نه کړي
د مطلب د سلامونو، رفاقت نه مې زړه توردی

د خپل جیب په ډکولو کې لگیا ځینې مشران دي
له فاسد، فاسد چارواکي، له دولت نه مې زړه توردی

گرځي، گرځي بې لارې چې موټر، بنگله پیدا کړي
د حرام، حرام ژوندون او حلاوت نه مې زړه توردی

د رعیت ښایست یې ټول کړ، له یو مخې بې وقاره
د سخت زړو له چلونو او حیثیت نه مې زړه توردی

د قانون له مخې کار به په خپل وخت کې درته نه کړي
د بدکارو، مامورینو له رشوت نه مې زړه توردی

د فساد جرړې خورې دي په نظام او ادارو کې
د ناولې واسطې، زور او قدرت نه مې زړه توردی

درخواستونه ناروا کړي ها دوستي، رفاقت نشته
په رښتيا دنن له چارو، قضاوت نه مې زړه توردی

د غیرت په نامه داسې چارې و شولې دلبره
په شرمونو دي شرمېدلي، غیرت نه مې زړه توردی

سپین او تور د دنیاګۍ مو په پنځو لاسو کې ګیر دي
طبيب نشته د رنځونو، طبابت نه مې زړه توردی

په جعلی اسنادو ځي، جعلی انسان د ټولو مخکې
اصل ورک دی په دې خاوره شفافیت نه مې زړه توردی

پوهانو ګرځي وزګاره د ناپوه حکمراني ده
خلکو دا ډول انصاف او عدالت نه مې زړه توردی

چې یې اچوم د دهر په چوکاټ کې نه سمیږي
د ژوندون له خوار، ځپلي حقیقت نه مې زړه توردی

پرې را وخېژه سپورمۍ د خوار لسمې ننداره کړه
دا د توري شپې د شکل او ظلمت نه مې زړه توردی

د خانو نو په وژلو سترې نه شوو عزراييله
ولې نه راځي قيامته؟ له قيامت نه مې زړه توردی

که دا حال، دا مو احوال وي څه به کيرې اي باوره!
توبه وکړه، توبه کار شه، ندامت نه مې زړه توردی

گل جهان

گل جهان شو مار، لږم
نه دارو لـــــــرم نه دم

تهذيب غواړم عالمه
پاک تهذيب د پاک صنم

ټول جهان ودان، ودان
پکې سوځي زما چم

په مړينه مې خوښي کا
او په سوله مې ماتم

نه آرام شته ديارکي
نه په ځمکه کي حرم

د فتنو ګوزار باور
کړ بې واکه او ګرم

تقدير

قبر په قبر جنازو سره ژاړا کړم
صبر په صبر هديرو سره ژاړا کړم

تقدير سوی په لمبو، لمبو يم نگاره
د غمجن زړه له سرو لمبو سره ژاړا کړم

ياران نشته په حجرو کي دېوال ته ګورم
زه د آزمون له تصويرو سره ژاړا کړم

څيري ګرېوان، بېر سري يتيمان وينم
هره لحظه يې له غمو سره ژاړا کړم

کنډر کنډر چمو ته سترگي غرومه
گري گري سوو نارو سره ژړا کړم

زه د بڼايست په تمه، تمه انتظار يم
لمحه لمحه يي ارمانو سره ژړا کړم

د پښتون وینه به هدر نه ځي باوره!
زه له سرو وینو تګو سرو سره ژړا کړم

ناکس مُطرب

کمند راغي بي حساب د تورو زلفو
په سپين مخ شولم قصاب د تورو زلفو

د ناکس مُطرب نغمې به کړم خاموشه
چې مدام وهي رباب د تورو زلفو

د دلبر ښکلی تصویر به ترېنه باسم
له ورق، ورق کـــــــــــــــــتاب د تورو زلفو

حوصله يي رانه وږي زړه مې خوږين دى
نور شلومه دا حجاب د تورو زلفو

د خمار نشه يي اخلمه په سترگو
زه خاته گرم په تناب د تورو زلفو

لېوني چې زاهدان په کانپولي
دوى خوږلي دي شراب د تورو زلفو

رهايي ترې سهل کار نه ده باوره!
چې گډ شولې په هر باب د تورو زلفو

علم

که دا وطن شي بيا په علم ودان
خوښ به انسان شي، هم ځمکه هم آسمان

که ورکړو يوبل ته چمبې د مينې
جوړ به شي د سرو گلونو گلستان

که قدم واخلو ټول په لار د وحدت
پوره به هاله شي ارمان د افغان

پاک له ناپاک که شي جلا په دې کور
عمل د پاک به ضرور شي په قرآن

مخ که مهار شو د ظالم او جاهل
تیارې به ټولې په عرفان شي روښان

ژوندون به هسک شي د رحمت پورې ته
روان به دلته شي د پوهې کاروان

خواري، غربت به وکړي کوچ له وطن
د نړۍ سيال به شي تکړه افغانان

باوره! جگ به موبیرغ رپیري
افغانستان به شي نامي په جهان

عينکي

کېرډه عينکي د هوا په سترگو
گوره گردونه د صحرا په سترگو

بکلي بکلي به زړه ته درته راشي
بياد گلونو د بيديا په سترگو

شېخ خو سپين کاني بيا په تورو ولي
ورته موسکي شي د خدا په سترگو

په غورو اورم تکبيرونه مظلوم
يزيد راخي د کربلا په سترگو

ظالم اخیستي خاموشي د ژوندون
ټول ورته گورو د غوغا په سترگو

دي دواړه په خپل کور او په خپل غره کې
کوټره بکاري د عنقا په سترگو

باوره! خوار مجنون چې صبر نه کا
خوره ده مينه د ليلي په سترگو

لوی جنت دی

گاللی یی محنت دی
د مور او پلار خدمت دی

اختیار د بنو سلوکو
د هر مسلم خصلت دی

چی سرور کوي خدای (ج) ته
مقام د شهادت دی

خدمت چی د وطن کړي
ریشتی نی صداقت دی

د علم، زده کړي چاري
ژمنتوب د شریعت دی

مدد د مظلومانو
انصاف او عدالت دی

باوره! مسلم اوسه
همدغه لوی جنت دی

په جگو غرو

لکه باز په جگو غرو گرځم عالمه
د پرواز په سردرو گرځم عالمه

و به نه خوري درني هيلې آرزو گانې
په ويشتو، ويشتو، ويشتو گرځم عالمه

هي ليلى که له مجنون نه جلا کيري
زه د سولې په شېبو گرځم عالمه

څوک چې کابو باندي ولي توده مينه
زه د هغو په سرو گرځم عالمه

سپين له سپين سره لکيري تور له توره
زه د سپينو په څپرو گرځم عالمه

که ويده يو مار مو چيچي بايد وينى شو
پاروگر په منترو گرځم عالمه

ژبه، عقل د ايمان په پرده غواړم
زه د حق په پلوشو گرځم عالمه

زه باور یم د قلم په خوکه لیک کړم
د شعرونو په نشو وگرځم عالمه

ښوونکيه

د رڼاوو په آسمان کې لکه لمر ښوونکيه
د ښکلاوو په جهان کې لکه غر ښوونکيه

څرک د پوهې دې د شمعي په لمبه بليږي
د ځلاوو په کاروان کې سپين بشر ښوونکيه

تاله گړنگه خپږولي آسمان ته انسان
د معناوو په عرفان کې معتبر ښوونکيه

يې راغلي په خپره د مور او پلار شاگرد ته
د صفاوو نخلستان کې ستر رهبر ښوونکيه

قدر او عزت يې په مور فرض ده اې باوره!
د دُعاوو گلستان کې مقرر ښوونکيه

گرکت

لوبه مي په مينه مينه تماشا کړه
خلوريزه او شپريزه مي دُعا کړه

ماتومه حريفان په دُکرونو
بدرگه مي په چکچکو او نخاکړه

دا مړ نوم به مي اوچت شي په جهان کي
دکرکت مينې مي جوړه څه غوغا کړه

چي ډاډه شومه په جام کي دکتلو
داتن ناره مي گرمه په سورنا کړه

زه باور د هيلو کور دُعاوې وایم
خدايه (ج) ته قبوله مي دُعا، وينا کړه

کڊه د هيلو

لويه خدايه (ع) دا خوځرنګه جانان دی
لاس د غم يې بند زما په لوند ګرېوان دی

ما پروا د رقيب نه ګرله خاونده
اوس رقيب راته په وازه خوله خندان دی

چېرته کڊه زه د خپلو هيلو يوسم
وران زړګی مې په جهان کې سرګردان دی

د بهار په شنه موسم پاڼه شوه ژېړه
زما د مينې بڼې دا رنگه خزان دی

پکې ګران دي نور هر څه دلته باوره
په دا وران، ويجار بازار کې غم ارزان دی

بي نمازه

له حق لاري په واته دي بي نمازه
چي پراته تر لمړخاته دي بي نمازه

په غفلت کي يي هستوگنه ده ناگاره
په رڼوسترگو ويده دي بي نمازه

خان غروي د لمانځه له اداگانو
پلټيو کي پاڅه دي بي نمازه

په شاخو د ونو ناست وهي بېخونه
د خانونو په لوېده دي بي نمازه

چي رهاسي وزر نه وهي په وړاندې
د ابلېس په دام پراته دي بي نمازه

په غافلېو به خو ډوله آواز کيږي
روح له تنه په خاته دي بي نمازه

بېهوده به تر وخت تېر کړي ارمانونه
ويني شه بيا کله راتله دي بي نمازه

د باور په خوړ تکبير اقتداء وکړه
تکبيرونه يې خواږه دي بي نمازه

په ماتم وينم

لښکر په ماتم وينم چې شهيد شولو افسر
کنډر دا ملت وينم چې نابود يې شو رهبر

گام پر گام لوېدلي قافله د پرمختگ يې
مړ شوی يې چې چراغ دی د پوهې او هنر

د اندوه په ډاگ کې د منزل لاره يې ورکه
د بېلتون غېشی يې و خوړ پخپله په ځيگر

بې علاجه سپيلني چې غواړي هره شېبه
بنايست باندي يې لوېدلی د بدسړي نظر

د آفت په سېلاب به شي لاهو دا وگړي
باوره! چا چې وړان کړلو محراب او خپل منبر

حقوق د ټول بشر

ماته تورتتم خانتہ سحر جوړوي
بل کړي خپه خانتہ اختر جوړوي

مورته خاموشه د اتوم برېښنا کړي
خپله اتوم بم او لېزر جوړوي

کنوانسیونونه دي بي شمېره هلته
پاڅي حقوق د ټول بشر جوړوي

چې په نړۍ يې باداري شي منظور
فکرونه ټول په خپل نظر جوړوي

چې امياني کې شرنګ ډالرته ورکړي
نور خولاڅه ملا، منبر جوړوي

حياوي اخلي له انسان وگړو
ښځه سر لڅڅي نر ببر جوړوي

وېروي دوی په اسلحو ملکونه
ځان په نړۍ کې لوی افسر جوړوي

له کومه خايه چي خطر کړي احساس
بيا د فتنو ورته لښکر جوړوي

چي امتحان کړي پکي خپلي وسلې
د بل هېواد د جنګ ډگر جوړوي

باوره! پاک الله (ج) به کله ورته
د مهدي توره او کلک سپر جوړوي

د غره مني خبرې

که ماشومان د لوی غره مني خبرې
کوږبانه داسې د وړه مني خبرې

له تهذيب څخه منکر شي په بلنه
يو سپېره د بل سپېره مني خبرې

چي شي بي لارې نوسرچپه وي روان
انسانيت پرېږدي د خره مني خبرې

ظالم سور مخ د وينو ډنډ کي وي ولاړ
مظلوم مجبور وي د سره مني خبري

د نېک صالح اولاد چي پلار خپل وفات وي
باوره! هاله د تره مني خبري

رشوت خوره

مزي تا وکړي دنيا کي رشوت خوره
نظر وکړه په عقبی کي رشوت خوره

څوک که يو کتاب خبري درته وکړي
اثر نه شيندي په تا کي رشوت خوره

رڼا ورځ لکه لپوه داړي مالونه
سره لاسونه په بلوا کي رشوت خوره

له حرامونه دي تا وکړي ټيټه غاړه
ته يي اخلي هر سبا کي رشوت خوره

په مجلس کي تسبیح اړوي ناصح شي
رشوتونه خوري خفا کي رشوت خوره

وخت به تېر شي په دې پاکو او ناپاکو
ته به اوسې په غوغا کي رشوت خوره

باور سپینې، سپینې وايي په کلام کي
فکر وکړه په وینا کي رشوت خوره

موري

ستا په بڼکلا ده دنیا بڼکلي موري
ستا په رڼا ده فضا بڼکلي موري

تر قدمو لاندې دې وينم جنت
ستا په وینا ده، وینا بڼکلي موري

د خدای (ج) رضا ستا په رضا حصول شي
ستا په رضا ده، رضا بڼکلي موري

ماته د مينې قدم تارا زده کړ
ته مې د ژونديې امسا بکلې مورې

کړم تر اېده ستا د حسن صفت
ستا په هستي ده بقا بکلې مورې

ستا په عزت کې د باور عزت دی
تا ته همېش کړي دُعا بکلې مورې

تعصب

مونده کيږي جاهل قام
په تعصب کې وي مدام

خير به يې هېڅ نه وي
وارخطا وي په هر بام

نارواو تـه درومي
د خطاوو په يو گام

بدمستان وي مغروره
اوبه څښي په غلط جام

متعصب ته سود نشته
عاقبت يې وي بدنام

د غرور کور ړنگوي
بد کرداره، بد انجام

رنځ داسې دی باوره!
انسانان به کړي ناکام

تور لحد

نه به راګرې دوه لاسونه ژاړه ژاړه
نه به وګرې دیدنونه ژاړه ژاړه

ګرځېدلی په سپېرو خاورو یم ډېر، ډېر
چې پرته ده انبارونه ژاړه ژاړه

يوزه نه يم بندي شوی تور لحدکي
بندي شوي عالمونه ژاړه ژاړه

عمر گل وو د خزان په لمبو و سو
را به نه شي تېر وختونه ژاړه ژاړه

مُهر د سوال مي په خوله دی لگېدلی
خدای (ج) ته وکړه ښه سوالونه ژاړه ژاړه

چې د تېري نظر تنده شي پرې ماته
اوس مي گوره تصويرونه ژاړه ژاړه

دا خر، پر مزار مي هېر نه کړې باوره!
پرې زرغون کړه سره گلونه ژاړه ژاړه

مړ له کاره شوې

نه د مړي، ژوندي، نه وزگار شوي
شپه او ورځ لگيايي مړ له کاره شوي

نه دې جوړکړه قصرونه انګړونه
نه په گېډه مور، تېرى، نهاره شوي

نه برخه دې خوښي او آرامي شوه
نه خندان، ځيگرخون، دل افکاره شوي

هېڅ دې قدر دنيا کي په چا نشته
څوکه د دې خلکو خدمتگار شوي

د دهر قانون څرنګه تطبيق شو
آوبزان چې دعادل له داره شوي

در بدره خوارو زبون شوي ياره
له حرامو ګټو چې انکاره شوي

دا ټوکېدلي ټمیره دې ورکړه
چې زخمي دکاڼو له ګوزاره شوي

د وخت له سادگانويې باوره!
چي يوپاک الله (ج) ته وفاداره شوې

اختر

نه مې نکريزي نه مې جامې شته ياره
نه مې رانجه شته، نه مې مېلې شته ياره

د مور کميس مې په سرو سرو وينو رنگ دی
نه مې شين شال شته، نه مې پيسې شته ياره

سره سره اورونه دي چې اوريږي دلته
نه مې خندا شته، نه مې جوړې شته ياره

خوښي الوتې له سپېرو سپېرو شونډو
نه مې پايژب شته، نه مې گړې شته ياره

يتيمان گرځي بېر سري په کورو
نه مې مجلس شته، نه مې حجرې شته ياره

خوشحاله نه دي د دې وطن وگړي
نه مې کوثر شته، نه مې پیالې شته یاره

باوره! داسې زمونږه اختر شولو
نه هغه کلي، هغه کوڅې شته یاره

وطن

وطن په مونږه گران دی، په غیرت سره یې ساتو
عالي لوړ یې نښان دی، په عزت سره یې ساتو

سمبول د آزادۍ دی، د خپلواکو هېوادونو
سرتاج د ټول جهان دی، په الفت سره یې ساتو

په وینو مو ساتلی دی د هر يرغل په وړاندې
غازي د هر زمان دی، شجاعت سره یې ساتو

ژوندون د غلامۍ خو دی افغانانو تل رد کړي
بری مو لوی آرمان دی، په همت سره یې ساتو

په خاوره چې مړه شوي، مړه يې مه بولئ عالمه
باور په دا ايمان دی، په حریت سره يې ساتو

لوی سرونه

ولسونه په مېړو باندي ښه ښکاري
رقيبان سوري چړو باندي ښه ښکاري

د لويانو عزت شوی په اسلام کې
دوی مشفق په وړو باندي ښه ښکاري

کينه او حسد کاردی د بدبختانو
مؤمنان په سپينو زړو باندي ښه ښکاري

نړۍ ټوله په ملګونو ده وېشلي
هېوادونه په سړو باندي ښه ښکاري

چې باور يې وي د ننگ په لار پوخ کړی
لوی سرونه په شملو باندي ښه ښکاري

خوان یمه

وېره د سر نه لرمه خوان یمه
زه ولاړ غلیم ته په میدان یمه

زه له اور لوكي سره لوبېرمه
نر یمه، پښتون یم، مسلمان یمه

ما دی پر خولی هر دشمن دلته
توره او ډال زه د اکبر خان یمه

ما په خپله خاوره سر بایلی دی
زه د شهېدانو ستر کاروان یمه

زه په غیرتونو تپي شوی یم
پاتي بي مرهم او بي درمان یمه

زه د مجنون مینه یم لیلی پسي
شپه او ورځ مي نشته سرگردان یمه

پل يې راته ښکاري د شفق په لار
خوښ به شمه خیر که پرېشان یمه

ننگ او په غیرت باندي باور لرم
زه ننګیالی خوان یمه، افغان یمه

پښتون

هم په ټوپک مري هم په دار پښتون
ولي دومره شو خواروزار پښتون

چې شي را ټول په خوښۍ يا په غم
ټوټه ټوټه شي په بمبار پښتون

تسبیح د ژوند یې گډې وډې شوې
چې یې کړي بندي په کلک تار پښتون

نفرتونو او خنډونو کې بند
خپله په خپل لاس تار په تار پښتون

د علم تیری رڼاوې غواړي
گرځي بي سره او نادار پښتون

چې طبيب کړي د رنځونو پيدا
سخت دی رنځور شوی بېمار پښتون

باوره! پاڅه له درانه خوبه
غواړي د سولې، پوهې لار پښتون

کونجی

هومره زور وي په تېلي کې
چې جهان به پرې ستي کې

بې ننگي شي زېږولۍ
که ننگ نه وي په سرې کې

بس ديونادان له لاسه
دېرتباه شي په بدې کې

ټول کارونه خراب بوله
چې انجام شي په تادي کې

په فکرو سره جوړيږي
وران يې وينه په خودي کې

تیندگونه خوري مړو ته
خوښي تښتي په نېستي کې

شلوۍ يې نه شي له ځان نه
کمال ګوره په کونجي کې

په ډېران ده را لوی شوی
شک يې بولنه آزادي کې

ولې نه رسي مقام ته
چې ماهر وي چاپلوسي کې

په ناحقه تېری کاندې
ناحق نه ولي تندي کې

حق تمیز کولی نه شي
حق يې بولنه ناداني کې

په تياره کې به خوښي کا
خفاش تښتي رڼايي کې

زمريان ویده ویده ښکاري
جوړ کيدړ وي بېداري کې

امتيازونه سر په سرکا
مصرف باسي سر دستي کې

نن ملنگ وي سبا کوره
ښه ممتاز وي په هستي کې

يو په سرو وينوکې لامبي
بل خوښي کړي کډوډي کې

وينې زبېښي د خوارانو
ورځ تر بلې شي مستي کې

وي غلامان سوده له کاره
بل مزي کا په غلامي کې

يو له درده تل کړيږي
بل سود اخلي بېماري کي

باور مه کړه پرې باوره
چې څه بار دي په وري کي

هوبسيار وگړي

هوبسيار وگړي به درانه پاته شي
نادان وگړي به کاره پاته شي

په بېلتانه انسان داسې لوييږي
افسوس يې ټول په لړمانه پاته شي

بيا به په ښه چم د زمري شي روان
که دا وگړي پښتانه پاته شي

ټول به يو موټي د قوت کړي څرگند
که په پوهنه کي تاوده پاته شي

د فريادونو له درد نه وپريږي
که يې وحدت په گرېوانه پاته شي

باور کوربه دی د افغان قامونو
چې د يووالي مېلمان په پاته شي

دردونه

ياد د ليلی مې په خيالونو کې راځي
لمبه لمبه مې په دردونو کې راځي

لحظه، لحظه د جدایي په اور سوزم
فرياد او شور مې په لاسونو کې راځي

زه په درمل د طبیب کله رغېږم
د هجران درد مې په رگونو کې راځي

ليلی، ليلی نارې کوم په غرونو کې
غبرگون د غږ مې په غورونو کې راځي

د باور په فريادونو کي خوب يوږم
شپه سرگردانه په خوبونو کي راځي

مستي د ريحان

په دوستانو کي دوستي، د خوبان، خوندکا
په گلانو کي، مستي، د ريحان، خوندکا

لکه تگ سپين ستوري بنکاري په آسمان کي
په يارانو کي، ياري، دکاروان، خوندکا

تصور ته په هينداره کي بنکاره شي
په خوبانو کي، شوخي، د څاروان، خوندکا

په گلشن کي چې د گلو فرش هوار کړي
مومنانو کي، پاكي، د اېمان، خوندکا

پسرلي چې پرې له ورايه ښه بنکاريږي
په الوانو کي، خېښي، د الوان، خوندکا

د بهار ناوې په گلو کړي سمباله
په سېبانوکې، سرخي، د ميدان، خوندکا

د باغونو د منو وکيل باوره!
وزيرانو کي، خواري، د جانان، خوندکا

درنه ځمه

يون مې شو په بله درنه ځمه
اي خوره کابله درنه ځمه

مه کوه فرياد په څانگو، څانگو
وخ د زړه بلبله درنه ځمه

بس دی نور قفس کي هوس نه کړم
راغله سلا خپله درنه ځمه

زړه مې بند دا ستا په خورو زلفو
زانگي که سل ځله درنه ځمه

بيا په سپرلي راځمه ستا خواته
اي دخزان گله درنه ځمه

که څو سوزم په دردو دهجران
د سپين مخ کاکله درنه ځمه

ستا باور خو ولاړو گړندی شو
ته يې تل تر تله درنه ځمه

اي زمابيرغه

اي زمابيرغه رپېره جگوغروباندې
تل به دي ساتمه د تن په وينوسروباندې
اي زمابيرغه

په لاره دي بايللي زلمو سرونه دي ډېر
په دنگو دنگو غروي کړي مزلونه دي ډېر
سوچوي خاورې ايره کړي مغزونه دي ډېر
په هسکو هسکو څوکو رپېره سرو باندې
اي زمابيرغه

ته چې لوړ يې زمونږ په کې لوړ دی پت او عزت
ستا هستي کې پرته ده لويه نښه د حریت
بې له تانه لرو مونږ هېڅکله خوب او راحت
لاس په لاس مو وړی يې تل په سنگرو باندې
اي زمابيرغه

سر زما خير سر ستا دي خداي (ج) نه لري خاورې
پښتون ملت نه دي منلي د غلامی چارې
په وينو د دښمن لري سرې سترگې خمارې
مړ ښه دی چې علم نه لري دېوارو باندې
اي زمابيرغه

کرانه لوستونکيه اوس مو پام ديوي معمی لوستلو ته را اړوم هيله ده
چې په دقت سره يې ولولې، او د څه وخت لپاره خپل ذهن پرې
مشغول وساتې، او مطلوب حل يې تر لاسه کړې.

معمی

سرغوخ کړه د معبد، پسې الهادي کړه
مل يې کړه يقين رسېري تر مطلبه

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**